

SIA "Rīgas serviss"

**SIA "Rīgas serviss" neatkarīgs darbības
un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem
tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās
pārvaldības izvērtējums
Kopsavilkums**

KPMG Baltics AS

2020. gada 20. aprīlis

Šajā ziņojumā ir 9 lappuses

Privāti un konfidenciāli

SIA "Rīgas serviss"
Rāmuļu iela 2, Rīga
Latvija, LV-1005

Neatkarīga darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējuma kopsavilkums

Iesniedzam mūsu kopsavilkumu 2020. gada 20. aprīlī izdotajam ziņojumam "SIA "Rīgas serviss" neatkarīgs darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējums", kurā apkopoti ziņojuma galvenie novērojumi un konstatējumi. Kopsavilkums izdots 2020. gada 20. aprīlī un sastāv no 9 lapaspusēm, ieskaitot šo pavadvēstuli.

Kopsavilkums sagatavots saskaņā ar nosacījumiem, kas ietverti 2019. gada 29. oktobra līgumā, kas noslēgts starp KPMG Baltics AS un Rīgas serviss SIA, un tas būtu jāskata šajā līgumā ietvertu nosacījumu kontekstā, kā arī nav uzskatāms par atsevišķu ziņojuma daļu.

Ar cieņu,

Evija Šturca

Partnere, prokūriste
KPMG Baltics AS

SIA "Rīgas serviss"

SIA "Rīgas serviss" neatkarīgs darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējums

2020. gada 20. aprīlis

Kopsavilkums

Saskaņā ar 2019. gada 29. oktobra līgumu Nr. 3-14/19-192 starp SIA "Rīgas Serviss" (turpmāk – "Klients" vai "Sabiedrība") un KPMG Baltics AS (turpmāk – "KPMG"), (turpmāk – "Līgums"), KPMG veica ārēju neatkarīgu RS darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējumu par periodu no 2017. gada līdz izvērtējuma veikšanas brīdim, t.i. 2019. gada 31. decembrim.

Izvērtējuma ietvaros tika veikta:

- 1) uzņēmējdarbības pārbaude – darbības pamatprincipu un finanšu analīze;
- 2) korporatīvās pārvaldības, iekšējās kontroles un izvēlētu darījumu pārbaude;
- 3) Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā pamatotības, lietderības un tiesiskuma izvērtējums.

Uzņēmējdarbības un izvēlētu darījumu pārbaude

Apkopojot uzņēmējdarbības pārbaudes rezultātus, konstatējam, ka Sabiedrība neveic un nesaņem ziedojumus, dāvinājumus, tai nav aktuālu līgumu par reklāmas un mārketinga pakalpojumiem. Taču finanšu analīzes ietvaros identificējam šādas paaugstināta riska jomas:

- personāla izmaksas (vidēji 57% no Sabiedrības pašizmaksas un 66% no administrācijas izmaksām laika posmā 2017. gads – 2019. gada 30. septembris);
- personālam aprēķinātās piemaksas (2019. gadā, salīdzinot ar 2018. gadu, aprēķināto piemaksu apjoms ir palielinājies par 42,7 tūkst. EUR un bija 65,2 tūkst. EUR);
- materiālu un pakalpojumu iegāde, tai skaitā iepirkumi (vidēji 31% no Sabiedrības pašizmaksas laika posmā 2017. gads – 2019. gada 30. septembris).¹

Identificētās paaugstināta riska jomas padziļināti izpētījām darījumu un transakciju līmenī, veicot izlases veida iepirkumu, darbinieku atalgojuma un piemaksu pārbaudi:

- Izlases iepirkumu pārbaudes laikā netika konstatētas neatbilstības publisko iepirkumu dokumentācijā, izņemot vienas cenu aptaujas gadījumā, kur nesaņēmām pamatojošu dokumentāciju, kas apliecina vairāku potenciālo pakalpojumu sniedzēju aptauju, sīkāk par cenu aptauju skatīt Tabulā 2 (sadaļa *Risku vadība un iekšējā kontrole*).

¹ Sabiedrības gada pārskats, sadaļa "Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas"

SIA "Rīgas serviss"

SIA "Rīgas serviss" neatkarīgs darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējums

2020. gada 20. aprīlis

- Izlases darbinieku atalgojuma pārbaudes laikā netika konstatētas tādas neatbilstības starp darbiniekam aprēķināto un izmaksāto atalgojumu, kas nav izlabotas turpmākā perioda laikā.
- Darbiniekiem aprēķināto piemaksu pārbaudes laikā tika konstatēts, ka 2019. gadā salīdzinot ar 2017. un 2018. gadu, krasi pieaudzis aprēķināto piemaksu apjoms, un tas ir 2017. un 2018. gadā 1,1,% no personāla izmaksām, 2019. gadā – 2,9%. Veicām izlases pārbaudi darbiniekiem, kuriem 2019. gadā aprēķināto piemaksu summa pārsniedz 1000 EUR gadā (23 darbinieki). Rezultātā konstatējam, ka izlases darbinieku piemaksas pamatā veido vakanta amata aizpildīšana un aizvietošana. Regulāras piemaksas par vakanta amata aizpildīšanu 2019. gadā liecina par to, ka Sabiedrība saskaras ar grūtībām piesaistīt nepieciešamo darbaspēku.

Balstoties uz augstākminētajām izlases veida pārbaudēm, netika konstatēti gadījumi, kur kapitālsabiedrības rīcība ar mantu un finanšu līdzekļiem būtu nepamatota, liecinātu par ļaunprātīgu rīcību vai izšķērdēšanu. Lai uzlabotu uzņēmuma kontroli pār līdzekļu izlietojumu, iesakām noteikt stingrāku uzraudzību pār iepirkumiem, nodrošinot to, ka visa veida iepirkumi, tai skaitā cenu aptaujas, tiek dokumentētas un tiek rīkotas atbilstoši uzņēmuma procedūrām.

Korporatīvās pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmas pārbaude

Vispārāptverošas uzņēmuma korporatīvās pārvaldības un iekšējās kontroles izvērtējuma ietvaros tika salīdzināti Sabiedrības pārvaldes procesi ar ārējo normatīvo aktu prasībām un labās prakses vadlīnijām un sniegtas rekomendācijas identificēto trūkumu novēršanai. Identificētajiem trūkumiem tika piešķirts ietekmes vērtējums skalā no zema līdz augsta. Korporatīvās pārvaldības un iekšējās kontroles izvērtējumā identificēto trūkumu kopsavilkums atspoguļots Tabula Nr.1. Trūkumi, kas novērtēti ar augstu ietekmi, kā arī ieteikumi to novēršanai apkopoti Tabula Nr.2.

SIA "Rīgas serviss"

SIA "Rīgas serviss" neatkarīgs darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējums

2020. gada 20. aprīlis

Tabula Nr.1: RS korporatīvās pārvaldības un iekšējās kontroles novērtējuma kopsavilkums

RS korporatīvās pārvaldības novērtējums					
Novērtējuma jomas	Uzbūve/ efektivitāte*	Jomas novērtējums	Konstatēto trūkumu skaits atbilstoši ietekmes klasifikācijai		
			Zema	Vidēja	Augsta
Vadības funkcija	Uzbūve		1 (1)	(1)	(1)
	Efektivitāte		-	(2)	-
Risku vadība un iekšējā kontrolē	Uzbūve			1 (1)	2
	Efektivitāte			1 (1)	1
Ieinteresēto pušu vadība	Uzbūve		1	2	-
	Efektivitāte		-	-	1
Atbildība un cilvēkresursi	Uzbūve		1	-	1
	Efektivitāte		-	1	-

*Uzbūve – Sabiedrības iekšējos dokumentos aprakstītās procedūras un kontroles
Efektivitāte – Procedūru un kontroļu praktiskā ieviešana

Tabulā norādītie skaitļi bez iekavām apzīmē identificēto nepilnību skaitu normatīvo aktu prasībās, savukārt iekavās ievietotais skaitlis apzīmē identificēto nepilnību skaitu labās prakses prasībās.

Novērtēto ietekmes līmeni esam apzīmējuši ar krāsu:

	Zaļa krāsa norāda uz to, ka, balstoties uz mūsu novērtējumu, mēs neesam identificējuši nozīmīgus trūkumus attiecībā uz novērtētajām prasībām.
	Oranža krāsa norāda uz to, ka, balstoties uz mūsu novērtējumu, ir ieteicams veikt darbības, lai mazinātu pieņemtos riskus.
	Sarkana krāsa norāda uz to, ka, balstoties uz mūsu novērtējumu, ir nekavējoties jāveic darbības, lai mazinātu pieņemtos riskus.

SIA "Rīgas serviss"

SIA "Rīgas serviss" neatkarīgs darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējums
2020. gada 20. aprīlis

Tabula Nr.2: Korporatīvās pārvaldības un iekšējās kontroles izvērtējumā identificētie trūkumi, kas novērtēti ar augstu ietekmi, un ieteikumi to novēršanai

Identificētais trūkums	Ieteikums
1. Vadības funkcija	
<p>Sabiedrības iekšējos normatīvajos aktos nav definēts/a:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vidējā termiņa darbības stratēģijas izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības process; — Riska pārvaldības politika; — Informācijas aprites un publicēšanas Sabiedrības mājaslapā kārtība, noteikumi (konstatētas neatbilstības Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma informācijas publicēšanas prasību izpildē); — Valdes priekšsēdētāja kompetences un atbildība. 	<p>1) Lai nodrošinātu Sabiedrības procesu caurskatāmību un nodrošinātu to, ka, mainoties uzņēmuma darbiniekiem, procesi tiek ievēroti atbilstoši normatīvo aktu prasībām un labas pārvaldības principiem, RS iekšējos dokumentos definēt stratēģijas izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības procesu.</p> <p>2) Lai efektīvi pārvaldītu Sabiedrības riskus, izstrādāt riska pārvaldības politiku, tai skaitā veicot regulāru risku identificēšanu tādās riska jomās kā, piemēram, ekonomiskie, vides, tirgus, darbaspēka, operacionālie riski u.c. Definēt pamatnostādnes un veicamos procesus, atbildīgās personas u.c. risku vadības jomā.</p> <p>3) Lai nodrošinātu to, ka Sabiedrības mājaslapā publicētā informācija atbilst normatīvo aktu prasībām, un informācijas aprīte notiek saskaņā ar informācijas klasifikācijas prasībām, izstrādāt informācijas aprites un publicēšanas kārtību, noteikumus.</p> <p>4) Lai gan iekšējām, gan ārējām pusēm radītu skaidru priekšstatu par RS valdes atbildību un kompetenci, izstrādāt valdes priekšsēdētāja un locekļu (ja attiecināms) amata aprakstu, kurā definētas atbildības jomas un būtiskākie pienākumi.</p>
2. Risku vadība un iekšējā kontrole	
<p>1) Sabiedrības Ētikas kodekss paredz to, ka darbiniekiem ir iespēja ziņot par konstatētajiem pārkāpumiem vai neētisku rīcību RS vadītājam vai KNAB, taču nav definēti pasākumi, lai nodrošinātu šī ziņotāja anonimitāti un aizsardzību.</p>	<p>Papildināt iekšējos normatīvos aktus ar:</p> <p>1) pasākumiem ziņotāja anonimitātes nodrošināšanai;</p> <p>2) kārtību, kādā valsts amatpersona var ziņot par savu atrašanos interešu</p>

SIA "Rīgas serviss"

SIA "Rīgas serviss" neatkarīgs darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējums
2020. gada 20. aprīlis

2) Iekšējos normatīvajos aktos nav noteikta kārtība, kādā valsts amatpersonas paziņo par savu atrašanos interešu konflikta situācijā, kā arī kārtība, kādā interešu konflikta situācijā esošās valsts amatpersonas funkcijas nodod izpildei citai valsts amatpersonai. Papildus tam, nav notikta amatu savienošanas atļauju izsniegšanas kārtība.

konflikta situācijā, kā arī kārtību, kādā tā pienākumi un funkcijas tiek nodotas citas valsts amatpersonas izpildē;

3) noteikt kārtību, kā tiek izsniegta amatu savienošanas atļauja;

4) leviest Trauksmes cēlāju mehānismu atbilstoši RS plānotajam.

RS iekšējos normatīvajos aktos netiek regulēts publiska iepirkuma process un tā dokumentācijas prasības

Lai nodrošinātu, ka publisks iepirkums notiek atbilstoši normatīvo aktu prasībām, papildināt RS iekšējos noteikumus ar kārtību, kādā tiek organizēts publiskais iepirkums un tā dokumentācijas prasības, tai skaitā iepirkumu komisijas locekļu neatkarību apliecināšanu dokumentu.

KPMG veiktās iepirkumu pārbaudes laikā vienas cenu aptaujas gadījumā tika konstatēts dokumentācijas trūkums, kas apliecinātu faktu, ka iepirkumā izvēlētais pretendents ir vienīgais piegādātājs (balstoties uz izvēles kritēriju), kā arī pierādījumu tam, ka tika aptaujāti vismaz 3 potenciālie piegādātāji.

Cenu aptaujas gadījumos nodrošināt stingru kontroli pār piegādātāja izvēli, dokumentējot veikto korespondenci un pievienojot izvēles pamatojošu informāciju, piemēram, publiskās izpētes rezultātus vai detalizēti pamatojot iepirkuma priekšmeta tehniskās prasības, tai skaitā apliecinājumu tam, ka aptaujāti vismaz 3 potenciālie pretendenti.

3. Ieinteresēto pušu vadība

Sabiedrības mājaslapā nav publicēta informācija:

- RS stratēģiskie mērķi (publicēts vispārējais stratēģiskais mērķis);
- finanšu mērķu īstenošanas rezultātu izvērtējums;
- informācija par saņemto valsts vai pašvaldības budžeta finansējumu un tā izlietojumu 2017. gadā;
- ģipašuma struktūra (tai skaitā līdzdalību citās sabiedrībās);
- valdes nolikums vai cits tam pielīdzināms dokuments, kas regulē tās darbību.

1) Lai nodrošinātu Sabiedrības darbības un procesu caurredzamību, publicēt mājaslapā informāciju atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58. panta pirmās daļas prasībām;

2) Nodrošināt kontroli pār Sabiedrības mājaslapas saturu un aktuālas informācijas publicēšanu, iestrādājot šos principus Sabiedrības normatīvajos aktos.

4. Atlīdzība un cilvēkresursi

Darbinieku premēšanas process nav dokumentēts, Sabiedrība nav izstrādājusi darbinieku ikgadējās novērtēšanas dokumentu, kurā atbilstoši darbinieka

Lai iekšējām un ārējām pusēm radītu skaidru priekšstatu par premēšanas nosacījumiem un pamatojumu, izstrādāt darbinieku ikgadējās novērtēšanas

SIA "Rīgas serviss"

SIA "Rīgas serviss" neatkarīgs darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējums

2020. gada 20. aprīlis

individuālajiem un uzņēmuma mērķiem, darba kvalitātei un sniegunam tiktu noteikts, vai tiks izmaksāta ikgadējā prēmija un tās procentuālais apmērs.

dokumentu (piemēram, kā pielikumu Personāla politikai), kurš tiktu izmantots personāla izvērtēšanas procesa dokumentēšanai un nodrošināt, ka ikgadējais izvērtējums katram darbiniekam tiek atbilstoši dokumentēts.

Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā pamatotības, lietderības un tiesiskuma izvērtējums

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. pantā noteiktajam publiskas personas līdzdalība kapitālsabiedrībā var būt pamatota, ja pastāv viens no trim likumā noteiktajiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai – nav attiecināms uz Sabiedrības darbību.

Izvērtējuma ietvaros netika identificēti uzskatāmi argumenti un apstākļi, kas norādītu uz VPIL izvirzīto prasību publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā izpildi, proti, nav identificētas tirgus nepilnības un Rīgas pašvaldības iestāžu un valdījumā esošo nekustamo īpašumu apsaimniekošana nav noteikta kā Pašvaldības autonomā funkcija, no kā izriet, ka to iespējams veikt privātajiem komersantiem un tas nav stratēģiski svarīgs pakalpojums/prece.

Lai gan RS darbība pamatota ar to, ka tiek nodrošināti pakalpojumi nozarē, kurā "atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu", formāli nav noteikti nosacījumi ne RD normatīvajos aktos, ne Līgumā starp RD un RS, kas raksturotu vai noteiktu konkrētas prasības šim augstākam kvalitātes standartam, tāpat faktiski netiek veiktas lietotāju aptaujas par apmierinātību, kā arī netiek formāli uzskaitīti ierosinājumi un sūdzības.

Būtiskākais arguments, lai saglabātu Pašvaldības līdzdalību Sabiedrībā ir vienota pieeja un centralizēts atbalsts visām iestādēm un valdījumā esošajiem nekustamajiem īpašumiem, kā rezultātā šāda centralizēta pieeja samazina administratīvo slogu pašvaldības pusē. Tai skaitā būtiska ir iespēja operatīvi reaģēt uz avārijas situācijām vai normatīvo prasību maiņu.

Būtiskākais arguments, lai nesaglabātu Pašvaldības līdzdalību Sabiedrībā, ir iespēja izmantot brīvas konkurences sniegtās iespējas un šos pakalpojumus iegādāties no privātā sektora komersantiem, tādējādi veicinot konkurenci gan par sniegto pakalpojumu cenu, gan izpildes kvalitāti.

SIA "Rīgas serviss"

SIA "Rīgas serviss" neatkarīgs darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējums

2020. gada 20. aprīlis

Lai pārliecinātos par to, ka privātais sektors spētu nodrošināt RS sniegtos pakalpojumus, atbilstošu pakalpojumu kvalitāti un zemāku cenu, mēs rekomendējam organizēt pilotprojekta iepirkumu, dodot iespēju privātajam sektoram pretendēt uz noteiktu pakalpojumu sniegšanu (atkarībā no objektu veida vai pakalpojumu veida), izvēloties vairākus piegādātājus, kas var sniegt kompleksu pakalpojumu klāstu (pakalpojumus, kas ir loģiski savstarpēji papildinoši). Organizējot šo iepirkumu visus RS šobrīd sniegtos pakalpojumus rekomendējam nekombinēt vienā iepirkumā (tas ir, ar mērķi izvēlēties vienu pakalpojuma sniedzēju, kas varētu nodrošināt visus pakalpojumus visā teritorijā), jo tādējādi tiktu nepamatoti ierobežota konkurence.